

ĐIỂM TIN KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU NỔI BẬT¹

Hà Nội, tháng 12 năm 2021

Dệt may, du lịch và các dịch vụ lữ hành trong giai đoạn đại dịch: Thu nhập giảm mạnh, chênh lệch thu nhập theo giới tăng đáng kể

Nghiên cứu mới nhất về tác động của đại dịch COVID-19 do Trung tâm Phân tích và Dự báo (Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam) thực hiện trong khuôn khổ hợp tác với Trung tâm Nghiên cứu Phát triển Quốc tế (IDRC) và Viện Tài Nguyên Phát triển Campuchia (CDRI), cho thấy bức tranh tác động của đại dịch COVID-19 tới các ngành du lịch, dịch vụ lữ hành và dệt may trong thời gian gần đây tại Việt Nam. Đợt dịch thứ 4 diễn ra từ tháng 5/2021 đến nay đã gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến hoạt động kinh tế của Việt Nam sau giai đoạn phục hồi khá tốt từ quý 3 năm 2020 đến hết quý 1 năm 2021. Phân tích bộ số liệu Điều tra Lao động việc làm cho thấy tác động mạnh mẽ của đợt dịch này đối với thị trường lao động ở khía cạnh làm giảm thu nhập và gia tăng khoảng cách thu nhập theo giới.

Thu nhập thực tế của lao động giảm đáng kể trong quý 2 năm 2020 so với quý 2 năm 2019, sau đó bắt đầu phục hồi vào quý 3 và quý 4 năm 2020. Tuy nhiên thu nhập của người lao động trong quý 3 năm 2021 đã giảm đáng kể so với quý 3 năm 2020.

- **Đại dịch có tác động mạnh đối với ngành sản xuất theo định hướng xuất khẩu trong quý 3 năm 2021.** Do nhu cầu bên ngoài suy yếu, lao động trong các ngành sản xuất định hướng xuất khẩu có mức độ tham gia vào chuỗi giá trị toàn cầu (GVC) cao, như dệt may (sử dụng 3,1 triệu lao động trong quý 2 và gần 2,9 triệu lao động trong quý 3) có thu nhập thực tế giảm trong quý 3/2021 so với quý 3/2020, là 18,5%, cao hơn so với mức giảm trung bình của toàn nền kinh tế là 13,8%.
- **Thu nhập của lao động trong ngành du lịch, dịch vụ lữ hành và ăn uống quý 3/2021 giảm mạnh,** với mức giảm tương ứng 22,7%; 23,5% và 21,4% so với quý 3/2020. Ngành có mức giảm thu nhập lớn nhất là dịch vụ ăn uống và lữ hành. Các ngành này sử dụng khoảng 2,52 triệu và 1,65 triệu lao động trong quý 2/2021, giảm xuống các mức tương ứng là 1,96 triệu và 1,44 triệu lao động trong quý 3/2021. Đồng thời ngành du lịch và khách sạn liên tục xuất hiện trong danh sách những ngành có mức giảm mạnh nhất về cả lao động và thu nhập trong cả hai thời điểm so sánh là quý 3/2021 so với quý 3/2020 và quý 3/2020 so với quý 3/2019.
- **Chênh lệch thu nhập theo giới tăng lên đáng kể trong giai đoạn đại dịch.** Đặc biệt trong quý 3 năm 2021, thu nhập bình quân của lao động nữ chỉ bằng 68,1% so với lao động nam, thấp hơn so với tỷ lệ 72,2% vào quý 3 năm 2020.

¹ Kết quả được ghi nhận ở nghiên cứu mới nhất do Trung tâm Phân tích và Dự báo (thuộc Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam) thực hiện trong khuôn khổ Chương trình nghiên cứu "Tác động của COVID-19 tới phát triển bao trùm và quản trị dân chủ: đánh giá nhanh sau đại dịch tại khu vực tiểu vùng sông Mekong", do Trung tâm Nghiên cứu Phát triển Quốc tế (IDRC) tài trợ, và Viện Tài Nguyên Phát triển Campuchia (CDRI) đi đầu phối hợp tổng thể tại một số nước. Để thêm thông tin chi tiết, xin vui lòng liên hệ với trưởng nhóm nghiên cứu Nguyễn Thị Thu Phương (pnyuyenhanoi2019@gmail.com)